

CYFARFOD	Ymgynghorol Harbwr Porthmadog
DYDDIAD	10 Mawrth 2021
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	Harbwrfeistr Porthmadog

H 1 Materion Mordwyo

- 1.1 Mae symudiadau llestrau yn yr harbwr a dynesiadau'r sianel yn ystod cyfnod y gaeaf wedi bod yn gyfyngedig iawn ac wedi'i waethgu gan barhad y pandemig Coronafeirws. Yn gyffredinol, mae tywydd y gaeaf a symudiadau cysylltiedig y banciau tywod yng nghwrs y sianel fordwyo wedi achosi i nifer o fwiau adael eu safleoedd neu leoliadau priodol, gan greu angen am waith ar y sianel.
- 1.2 Yn yr un modd â'r llynedd, ar ôl cymeradwyaeth gan Dŷ'r Drindod, mae bwi Fairway Porthmadog wedi cael ei dynnu o'r dŵr ac wrthi'n cael ei atgyweirio yn Harbwr Pwllheli gan yr Harbwrfeistr. Unwaith y bydd wedi ei atgyweirio, caiff y bwi ei ddychwelyd i'r dŵr cyn gynted ag y bo modd. Mae'r gwaith atgyweirio yn cynnwys cadwyn godi newydd a gefynnau cysylltiedig am gost o £1412.89 i'r Gwasanaeth.
- 1.3 Bob blwyddyn, mae Tŷ'r Drindod, yr Awdurdod Goleudai Cyffredin, yn cynnal archwiliad annibynnol ar bresenoldeb a swyddogaeth y cymhorthyddion mordwyo a gofnodwyd yn Harbwr Porthmadog. Yn ychwanegol, bob dwy flynedd cynhelir archwiliad pellach gan Dŷ'r Drindod o'r cofnodion cynnal a chadw bwiau a'r asesiadau risg sy'n gysylltiedig gyda diogelwch Mordwyo yn yr harbwr. Cwblhawyd yr archwiliadau yn ystod hydref 2020.
- 1.4 Ar hyn o bryd, mae tri 'Hysbysiad Lleol i Forwyr' yn weithredol yn Harbwr Porthmadog.
- 1.4.1 Rhybudd i Forwyr rhif 9/20 - Nid yw cymhorthydd mordwyo Porthladd Rhif 14 yn ei leoliad arferol ar hyn o bryd. Yn sgil symudiadau yn y sianel fordwyo lle roedd y bwi wedi'i leoli, mae'r angen am y bwi wedi cael ei amlygu. Bydd cadarnhad yn cael ei geisio gan Dŷ'r Drindod i beidio â pharhau â phresenoldeb y bwi yn y sianel.
- 1.4.2 Rhybudd i Forwyr rhif 13/20- Nid yw'r cymhorthydd mordwyo Fairway yn ei leoliad arferol ar hyn o bryd.
- 1.4.3 Rhybudd i Forwyr rhif 01/2021 - Nid yw cymhorthydd mordwyo Starbord Bwi Rhif 3 yn ei leoliad arferol ar hyn o bryd.
- 1.4.4 Mae'r Gwasanaeth yn cynghori y bydd y sianel fordwyo yn parhau i gael ei harolygu a bydd yr holl farciau mordwyo yn eu lleoliad ac yn gwbl weithredol cyn gynted ag y bo modd.
- 1.5 Dymuna'r gwasanaeth atgoffa defnyddwyr yr Harbwr o'r angen i gysylltu â swyddfa'r Harbwr am y wybodaeth fordwyo ddiweddaraf. Cynghorir y dylid cyfyngu mordwyo o fewn y sianel i 1.5 awr ar y naill ochr i'r penllanw, yn enwedig wrth fordwyo cwch sydd â dyfnder o fwy nag 1.5 medr.

H 2 Materion Gweithredol

- 2.1 Cwblhawyd cludiant trawsnewidydd mawr ar gyfer Gorsaf Bŵer Trawsfynydd ar 16 Medi 2020, gyda'r llong 'Terra Marique' yn glanio ar draeth Morfa Bychan i ollwng y cargo. Derbyniodd staff adborth cadarnhaol a gwerthfawrogiad am gynorthwyo gan y Grid Cenedlaethol a'r contractwr, Robert Wynn and Sons, ar ôl gwneud gwaith estynedig a gwaith paratoi i gwblhau'r symudiad.
- 2.2 Wrth ddefnyddio traeth Morfa Bychan i dderbyn y cargo, ni achoswyd unrhyw darfu ar weithrediad harbwr Porthmadog ac ni amharwyd ar allu unrhyw lestr i ddefnyddio cyfleusterau'r harbwr.
- 2.3 I raddau helaeth yn 2020, effeithiwyd ar weithrediadau'r harbwr gan y pandemig Coronafeirws a'r cyfyngiadau cysylltiedig a roddwyd yn eu lle gan Lywodraeth Cymru. Arweiniodd hyn at leihad yn nifer y llestrau oedd ar angorfeydd yn yr harbwr ac yn nifer y llestrau oedd yn ymweld â'r harbwr o harbyrau pell ac agos.
- 2.4 Fel yr adroddwyd eisoes, mae'r cynlluniau i waredu'r peilonau trydan yn aber Dwyrdd yn parhau ar y gweill fel rhan o brosiect Darpariaeth Effaith Weledol (VIP) Eryri. Disgwylir i'r gwaith i waredu'r peilonau a gosod ceblau tanddaearol barhau hyd 2026.

H 3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Mae'r Gwasanaeth wedi cysylltu â chontractwr angorfeydd lleol i wneud gwaith archwilio tanddwr o angorfeydd yr harbwr. Rhagwelir y bydd yr archwiliad yn cael ei wneud yn fuan. Yna, bydd unrhyw waith a nodir o ganlyniad i'r archwiliad, megis cadwyni wedi gwisgo neu wedi'u difrodi, yn cael ei wneud fel rhan o'r gwaith o baratoi ar gyfer y tymor sydd i ddod.
- 3.2 Mae staff yr harbwr wedi bod yn gweithio ar atgyweirio nifer o farciau mordwyo dros gyfnod y gaeaf. Bydd y marciau hyn yn cael eu gosod yn eu lle pan a phryd y bydd eu hangen.
- 3.3 Mae cwch y 'Dwyfor' wedi cael ei thynnu o'r dŵr yn harbwr Pwllheli er mwyn gwneud gwaith cynnal a chadw blynyddol arni ac er mwyn i Arolygydd cymeradwy gan yr Asiantaeth Forwrol a Gwylwyr y Glannau gynnal arolwg pum mlynedd arni. Pan fydd yn dychwelyd i harbwr Porthmadog, bydd offer codi'r cwch yn cael ei brofi cyn y bydd yn dychwelyd i wneud dyletswyddau gweithredol yn barod ar gyfer y tymor prysur sydd i ddod.
- 3.4 Mae gwaith hefyd yn parhau ar hyn o bryd i gynnal a chadw cwch patrôl Powercat yr harbwr, gan gynnwys gwasanaethu'r injan gan beiriannwr morwrol lleol.
- 3.3 Mae'r 'Porthmadog', y cwch tendr bychan a ddefnyddir gan staff yr harbwr, wedi cael ei chynnal a'i chadw, yn cynnwys ei pheintio. Bellach, mae wedi dychwelyd i wneud dyletswyddau gweithredol.
- 3.6 O amgylch ardal yr harbwr, mae gwaith wedi parhau i baentio rheiliau'r harbwr sy'n rhedeg ar hyd wal y cei drwy ymestyn y tu hwnt i lithrfa'r harbwr hyd at bwynt ger safle Clwb Hwyllo Madog. Yn ogystal, mae llaid meddal wedi cael ei glirio oddi slipffordd yr harbwr yn y manau gwaethaf ac mae wedi cael ei lanhau gyda *power washer*.
- 3.7 Dros gyfnod y gaeaf, mae staff wedi cynnal a chadw nifer o feinciau a seddi o amgylch yr harbwr, gyda gwaith pellach i'w gwblhau maes o law. Mae'r gwasanaeth yn dal i

dderbyn ceisiadau i leoli meinciau o gwmpas yr harbwr, gyda llefydd cyfyngedig ar gael yn unig.

- 3.8 Yn ystod tywydd garw, mae'r harbwrfeistr wedi gallu cynnal gweithdrefnau gweinyddol gan gynnwys prosesau asesu risg yn ymwneud â pheryglon a adnabuwyd o amgylch yr harbwr.

H 4 Materion Eraill

- 4.1 Borth-Y-Gest. Dymuna'r gwasanaeth atgoffa defnyddwyr yr harbwr o'r angen i fod â'r giatiau metel ar ben y slipffordd ar gau yn ystod cyfnod y gaeaf fel nad oes dŵr yn golchi'n ddiangen i ardal y maes parcio. Ar sawl achlysur, mae'r staff wedi cyrraedd yno a chanfod bod y giatiau ar agor.

- 4.2 Parhau mae bwriad y Gwasanaeth i dacluso'r ardal lastwelltog lle mae nifer o gychod yn cael eu cadw ar hyn o bryd, rhai ohonynt nad ydynt yn addas i'w defnyddio ar y môr bellach. Mae'r Gwasanaeth yn parhau i fod yn ymwybodol y bydd mesur o'r fath yn amhoblogaidd gyda nifer o breswylwyr

H5 Digwyddiadau

- 5.1 Mae'n drueni y bu'n rhaid canslo nifer o ddigwyddiadau a gynlluniawyd i'w cynnal yn harbwr Porthmadog yn ystod 2020 o ganlyniad i'r pandemig Coronafeirws.
- 5.2 Mae'n ansicr p'un a fydd digwyddiadau arfaethedig angen cael eu canslo eto eleni. O ganlyniad, hoffai'r Gwasanaeth atgoffa aelodau ei bod yn hanfodol cydymffurfio gyda'r Rheoliadau Coronafeirws sy'n bodoli ar y pryd a'r cyngor a gynhyrchwyd gan Lywodraeth Cymru gan gydgyssylltu gyda Awdurdod yr Harbwr ar y cyfle cyntaf posib i gael caniatâd i gynnal y digwyddiad.